

На основу члана 15. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05) и члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02), директор Управе за индиректно опорезивање д о н о с и

У П У Т С Т В О **О ЦАРИНСКОМ ПОСТУПКУ СПОЉНЕ ОБРАДЕ**

ГЛАВА I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. **(Предмет)**

Овим Упутством ближе се прописује начин провођења царинског поступка спољне обраде (у даљем тексту: спољна обрада), као поступка са економским учинком, који омогућава привремени извоз бх. робе из царинског подручја Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ) у сврху подвргавања процесима обраде и након тога поновни увоз у царинско подручје БиХ компензирајућих производа насталих у тим процесима, уз потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина.

Члан 2. **(Правни основ)**

Спољна обрада регулисана је:

- а) одредбама члана 81. до 87., 120. и 141. до 156. Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 57/04, 51/06 и 93/08), (у даљем тексту: Закон),
- б) одредбама члана 299. до 320. и 382. до 390. Одлуке о provedбеним прописима Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 63а/04, 60/06 и 57/08), (у даљем тексту: Одлука), што укључује и Прилоге Одлуке прописане тим одредбама и
- ц) одредбама овог Упутства.

Члан 3. **(Дефиниције)**

У примјени овог Упутства, а у складу са чланом 141. Закона и чланом 299. Одлуке, појмови имају слиједеће значење:

- а) "одобрење" - одобрење надлежног царинског органа за спољну обраду,
- б) "ималац одобрења" - лице којем је издато одобрење за спољну обраду,
- ц) "бх. роба" (босанскохерцеговачка роба) - роба из члана 4. тачка (12) Закона,
- д) "надзорна царинска канцеларија" - царинска канцеларија наведена у одобрењу као овлашћена канцеларија за вршење надзора у спољној обради,

- е) "пријавна царинска канцеларија" - царинска канцеларија наведена у одобрењу као овлашћена канцеларија за прихватање царинске пријаве којом се роба пријављује за спољну обраду,
- ф) "отпусна царинска канцеларија" - царинска канцеларија наведена у одобрењу као овлашћена канцеларија за прихватање царинске пријаве за стављање робе у слободан промет након поновног увоза (за раздуживање спољне обраде),
- г) "главни компензирајући производи" - главни производи који настану у процесима обраде у оквиру спољне обраде,
- х) "секундарни компензирајући производи" - компензирајући производи који се разликују од главног компензирајућег производа, а који представљају неопходни нус производ у одобреној спољној обради и наведени су у одобрењу,
- и) "рок за раздуживање спољне обраде" - рок до којег се роби или компензирајућим производима мора одредити ново царински одобрено поступање или употреба, укључујући и вријеме за добијање потпуног или дјелимичног ослобађања од плаћања увозних дажбина за стављање у слободан промет након спољне обраде,
- ј) "роба за привремени извоз" - бх. роба која се ставља у спољну обраду,
- к) "норматив производње" - количина и проценат компензирајућих производа који се добију обрадом одређене количине привремено извезене робе у оквиру спољне обраде,
- л) "процес обраде" - прерада робе, укључујући њено подизање, склапање и монтирање на другу робу, обрада робе и поправак робе, укључујући њено обнављање и оспособљавање.

ГЛАВА II. ЗАХТЈЕВ И ОДОБРЕЊЕ

Члан 4.

(Подношење захтјева у писаном облику)

(1) Захтјев за издавање одобрења за спољну обраду подноси се Одсјеку за царине при регионалном центру надлежном према мјесту сједишта подносиоца захтјева, на обрасцу прописаном у Прилогу 43. Одлуке, у свему попуњеног у складу са Објашњењем датим у том прилогу. Подаци у захтјеву морају бити довољни, разумљиви и тачни, посебно у погледу робе за привремени извоз, компензирајућих производа и норматива производње, како би се могло провјерити да ли су испуњени прописани услови за одобравање спољне обраде.

(2) Захтјев из става (1) овог члана, таксиран прописаном административном таксом, са документацијом чије је подношење потребно за доношење одобрења (извод из судског регистра о обављању дјелатности, уговор, норматив производње и други документи о подацима који су наведени у захтјеву), подносе се у два примјерка, од којих један примјерак остаје у спису код издаваоца одобрења, а други примјерак се доставља надзорној царинској канцеларији са одобрењем.

Члан 5.

(Царинска пријава као захтјев и одобрење)

(1) Захтјев за спољну обраду, у складу са одредбама члана 300. став 3. тачка (д) Одлуке, подноси се помоћу царинске пријаве:

- а) за спољну обраду ако се спољна обрада односи на поправак, укључујући и поступак стандардног система размјене без претходног увоза,
- б) за пуштање у слободан промет након спољне обраде коришћењем стандардног система размјене са претходним увозом,
- ц) за пуштање у слободан промет након спољне обраде коришћењем стандардног система размјене без претходног увоза, гдје постојеће одобрење не покрива такав систем и надлежна царинска канцеларија дозвољава његову модификацију,
- д) за пуштање у слободан промет након спољне обраде ако се радње обраде односе на робу некомерцијалне природе.

(2) У случајевима из става (1) овог члана, подношење царинске пријаве сматра се подношењем захтјева, а прихватање царинске пријаве од стране царинске канцеларије одобрењем. Сходно члану 301. тачка (б) трећа алинеја Одлуке, царинска пријава подноси се царинској канцеларији надлежној за мјесто гдје се налази роба коју треба пријавити за привремени извоз ради оправке у оквиру спољне обраде.

(3) Уз царинску пријаву из става (2) овог члана, без одступања од члана 127. Одлуке, декларант ће приложити и документ са подацима из члана 302. став 2. Одлуке, сачињен на обрасцу из Прилога 1. овог Упутства, осим ако се такви подаци за поступак сматрају непотребним или се могу унијети у царинску пријаву, који документ не подлијеже наплати административне таксе.

(4) Царинска канцеларија из става (2) овог члана, одобрени рок за раздуживање спољне обраде, тј. рок за поновни увоз и пуштање у слободан промет компенизирајућих производа, уписује у у пољу Д/Ј (пети ред) царинске пријаве, као и у документу из става (3) овог члана ако је приложен.

(5) Царинска пријава којом се раздужује спољна обрада у случајевима из става (1) овог члана, подноси се царинској канцеларији код које је тај поступак и започет, која канцеларија се сматра и надзорна царинскоа канцеларија у том поступку.

Члан 6.

(Услови за одобравање спољне обраде)

(1) Спољна обрада може се одобрити лицу које организује вршење процеса обраде.

(2) Одобрење за спољну обраду бх. робе даје се само:

- а) лицима која су регистрована у БиХ и код Управе за индиректно опорезивање по основу обављања спољнотрговинског пословања,
- б) када се сматра да ће бити могуће да се утврди да су компензирајући производи настали обрадом робе за привремени извоз и
- ц) када одобрење за коришћење спољне обраде озбиљније не штети суштинским интересима произвођача из БиХ (економски услови). Сматра се да битни интереси бх. произвођача нису озбиљно угрожени, осим када постоје индикације у супротно. Економске услове провјерава Спољнотрговинска комора БиХ, односно утврђује постоје ли у БиХ услови за производњу, односно провођење одређених радњи и поступака над робом ради којих се захтијева обављање одређених радњи у иностранству у оквиру спољне обраде. Оцјењујући услове, капацитете и могућности производње, те могуће трошкове производње, Спољнотрговинска комора БиХ ће утврдити да ли су или не испуњени економски услови за одобравање спољне обраде, након чега, подносиоцу захтјева издаје мишљење или сагласност о испуњености економских услова.

(3) Иако је спољна обрада начелно ограничена на бх. робу, према члану 120. Закона, допуштено је да се роба која није бх. роба а која се налази у поступку унутрашње обраде, привремено извезе у сврху даље прераде ван царинског подручја БиХ, што је поближе регулисано прописима о царинском поступку унутрашње обраде.

Члан 7.
(Издавање одобрења у писаном облику)

(1) Одобрење за спољну обраду, осим у случајевима из члана 5. овог Упутства, издаје царински орган из члана 4. став (1) овог Упутства, на обрасцу прописаном у Прилогу 43 Одлуке, у року од 30 дана од дана подношења захтјева или од дана пријема сваког од царинског органа траженог недостајућег или додатног податка или документа.

(2) У одобрењу се одлучује о свим елементима захтјева важним за одвијање спољне обраде. У одобрењу се наводе пријавна, отпусна и надзорна царинска канцеларија. Одобрење мора садржавати све податке који се односе на носиоца одобрења, опис робе која се привремено извози и опис компензирајућих производа, планиране поступке спољне обраде, очекивани норматив, односно одобрену методу његовог утврђивања, мјере идентификације, рок важења одобрења, рок за раздуживање спољне обраде и све друге податке неопходне за провођење спољне обраде. Одобрење се, поред елемената садржаних у прописаном обрасцу, може допунити и додатном клаузулом о дужности имаоца одобрења о поштивању свих прописа и испуњавању обавеза које проистичу из одобреног поступка, као и другим неопходним клаузулама.

(3) Одобрење за спољну обраду ступа на снагу даном издавања или било којег каснијег датума наведеног у одобрењу.

(4) Одобрење за спољну обраду се може измијенити или допунити по захтјеву имаоца одобрења, уз прилагање потребне документације и навођење оправданих разлога, о чему одлучује царински орган из члана 4. став (1) овог Упутства.

Члан 8.
(Ретроактивно издавање одобрења)

(1) У складу са чланом 306. Одлуке, за спољну обраду може се издати ретроактивно одобрење. Без одступања од става (2) и (3) овог члана, ретроактивно одобрење ступа на снагу најраније на дан подношења захтјева.

(2) Ако се захтјев односи на продужење постојећег одобрења за исту врсту радње и исту врсту робе, одобрење се може издати уз ретроактивно важење од дана када је оригинално (постојеће) одобрење истекло.

(3) У изузетним случајевима, ретроактивно важење одобрења се може и даље продужити, али не дуже од једне године прије датума подношења захтјева, под условом да постоји доказана економска потреба и ако:

- а) захтјев није у вези са покушајем преваре или очигледним немаром,
- б) рок важења одобрења од три године није прекорачен,
- ц) књиговодство подносиоца захтјева потврђује да се сви услови спољне обраде могу сматрати задовољеним и да се, када је то примјерено, роба може идентификовати у датом периоду, те да то књиговодство омогућава контролу спољне обраде и
- д) се радње и поступци потребни за регулисање ситуације у вези са робом могу извршити, укључујући, када је то неопходно и поништење царинске пријаве.

Члан 9.
(Случајеви у којима се не дозвољава спољна обрада)

Спољна обрада, сходно члану 142. Закона, не може се одобрити за слиједећу бх. робу:

- а) чији извоз доводи до враћања или одустајања од наплате увозних дажбина (према члану 80. Закона, роба за коју су враћене увозне дажбине или се одустало од њихове наплате губи царински статус робе из БиХ),
- б) која је прије извоза, била стављена у слободан промет уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина на основу крајње употребе, онолико дуго док услови за давање таквог ослобађања настављају да се примјењују.

Члан 10. (Идентификација робе)

(1) Поступак спољне обраде може се одобрити само уколико надлежни царински орган, у сваком конкретном случају, на основу поднесених исправа оцијени да постоји могућност надзора спољне обраде и њене провјере. У сврху идентификације, у одобрењу, се одређују средства и методе којима ће се утврдити да ли су компензирајући производи произведени од привремено извезене робе.

(2) У сврхе идентификације робе, у зависности од ситуације, могу се користити сlijедеће мјере:

- а) навод или опис посебних ознака или производних бројева,
- б) стављање пломби, печата, наљепница или других посебних ознака препознавања,
- ц) узимање узорака, проспеката, фотографија, илустрација или технички опис,
- д) вршење анализе,
- е) провјера књиговодствене евиденције,
- ф) провјера пратеће документације у вези са одобреном спољном обрадом (уговори, преписке, предрачуни, фактура и др.), која јасно показује да компензирајући производи треба да буду произведени од привремено извезене робе.

3) Када, због карактера радње обраде, није могуће утврдити да ли су компензирајући производи настали од робе намијењене за привремени извоз, одобрење се у оправданим случајевима, сходно одредби члана 383. тачка 2. Одлуке, може издати под условом да подносилац захтјева понуди довољне гаранције да роба која се користи у радњама обраде дијели исти осмоцифрени број Царинске тарифе БиХ, има исти комерцијални квалитет и техничке карактеристике као и роба за привремени извоз. У одобрењу се прописују услови за коришћење спољне обраде.

Члан 11. (Мјере трговинске политике)

(1) Мјере трговинске политике предвиђене прописима БиХ за стављање робе у слободан промет, сходно члану 307. став 4. Одлуке, не примјењују се на компензирајуће производе поновно увезене и стављене у слободан промет након спољне обраде:

- а) који су задржали непреференцијално поријекло БиХ у смислу члана 20. и 21. Закона,
- б) који су прошли поправку, укључујући и стандардни систем размјене,
- ц) након допунских радњи спољне обраде везано уз поступак унутрашње обраде у складу са чланом 120. Закона.

(2) На привремени извоз бх. робе за спољну обраду, у складу са чланом 141. став 2. Закона, примјењују се извозне царине, мјере трговинске политике и друге радње и поступци за иступ робе из царинског подручја БиХ. Уколико је за одређену робу уведена извозна царина, иста ће се обрачунати и наплатити и код привременог извоза бх. робе у оквиру спољне обраде. Наплаћена царина се не враћа.

Члан 12.
(Рок важења одобрења)

(1) У складу са потребама и специфичностима процеса обраде, у одобрењу за спољну обраду из члана 7. овог Упутства одређује се рок важења одобрења, који не може бити дужи од три године.

(2) Рок из става (1) овог члана, рачуна се од дана ступања на снагу одобрења или било којег каснијег датума наведеног у одобрењу, с тим да се царинска пријава којом се роба пријављује за поступак спољне обраде, не може прихватити, нити се роба може привремено извести, прије него што одобрење ступи на снагу.

(3) Изузетно, на захтјев имаоца одобрења, рок од три године може се продужити, када за то постоје посебни оправдани и образложени разлози.

Члан 13.
(Рок за раздуживање спољне обраде)

(1) У одобрењу ће бити одређен и рок за раздуживање спољне обраде, тј. рок у којем компензирајући производи требају да буду поновно увезени и стављени у слободан промет, узимајући у обзир дужину процеса обраде, количину привремено извезене робе, вријеме потребно за транспорт привремено извезене робе и компензирајућих производа. Рок за раздуживање може бити дужи од рока важења одобрења (нпр. одобрење важи до 31.12.2008. године, роба је стављена у спољну обраду по царинској пријави ЕХ 2 дана 01.11.2008. године са роком раздуживања од 4 мјесеца, рок за раздуживање те пријаве је до 01.03.2009. године).

(2) Рок за раздуживање почиње тећи од дана прихватања царинске пријаве по којој је роба стављена у спољну обраду. Тај рок, пријавна царинска канцеларија, уноси у поље Д/Ј (пети ред) царинске пријаве којом је роба пријављена за спољну обраду.

Примјер:

Фирма "А" по одобрењу за спољну обраду врши привремени извоз репроматеријала (тканина, конац, подстава, дугмад и рајфершлус) за производњу компензирајућег производа (сукње), по којем је одобрен рок за раздуживање од 4 мјесеца. Извоз је извршен и то:

- по ЕХ 2 од 01.11.2008. извезена је тканина и конац,
- по ЕХ 2 од 05.12.2008. извезени су подстава, дугмад и рајфершлус.

Рок за раздуживање царинске пријаве ЕХ 2 од 01.11.2008. године је до 01.03.2009. године, а царинске пријаве ЕХ 2 од 05.12.2008. године је до 05.04.2009. године.

(3) Када то околности налажу, рок из става (2) овог члана, надзорна царинска канцеларија, на основу образложеног захтјева имаоца одобрења, може продужити у разумним границама. Тај рок, надзорна царинска канцеларија, може продужити у разумним границама чак и ако је првобитни рок истекао, ако то налажу посебне околности (нпр. квар машине или неки други застој у производњи, проблеми у транспорту и др.), с тим да се у таквим случајевима захтјев за продужење рока за раздуживање спољне обраде може поднијети најксније у року од осам дана по престанку тих околности. Захтјев, уз који се прилаже царинска пријава по којој је стављена у спољну обраду роба за коју се тражи продужење рока, треба да садржи:

- а) оправдане разлоге за продужење рока (нпр. одложена испорука компензирајућих производа због проблема техничке природе - квар машине или други застоји у процесу производње, проблеми са испоруком због политичке и економске ситуације, проблеми у транспорту и др.), о чему, уз захтјев, треба приложити доказ,
- б) период продужења,
- ц) количину привремено извезене робе која је преостала за раздуживање.

(4) Одлуку о одобравању захтјева из става (3) овог члана, надзорна царинска канцеларија доноси у скраћеном поступку, у виду забиљешке на захтјеву, а одобрени рок продужења

уписује у поље Д/Ј (пети ред) на примјерку приложене царинске пријаве за коју је одобрено продужење рока поновног увоза, коју након тога враћа носиоцу одобрења, као и на примјерку пријаве која се налази код те канцеларије.

Члан 14. (Евиденција о роби)

(1) Подносилац захтјева за издавање одобрења за спољну обраду наводи мјесто гдје ће водити евиденцију и уз захтјев прилаже изглед и садржај евиденције, док се у одобрењу имаоцу одређује обавеза и начин вођења евиденције о роби стављеној у спољну обраду, која треба да садржи податке из члана 314. Одлуке и омогући надзор над поступком.

(2) Доносилац одобрења може да одустане од захтјева за неким од података из члана 314. Одлуке када то не утиче на контролу спољне обраде или прихвати као евиденцију за спољну обраду евиденцију имаоца одобрења која садржи све потребне податке и техничке детаље на било којем медију или евиденцију коју он води за пословне сврхе, а која царинским органима омогућава надзор и контролу спољне обраде.

(3) Евиденција мора бити доступна надзорној царинској канцеларији (а по потреби и другом контролном царинском органу), који прати и врши контролу правилности провођења спољне обраде. У евиденцији имаоца одобрења морају се налазити све царинске пријаве о уласку робе у спољну обраду и о раздуживању тог поступка.

Члан 15. (Норматив производње и метод за израчунавање)

(1) У одобрењу ће бити одређен норматив производње или када је то потребно, метод за одређивање таквог норматива. Норматив, у највећој мјери, треба бити одређен на основу стварних околности и података о производним радњама које се обављају или се требају обављати на привремено извезеној роби, или када ти подаци нису доступни на основу података који се односе на радње исте врсте. Норматив или методу за одређивање норматива надлежни царински орган може провјеравати накнадно.

(2) У изузетним случајевима, у производњи у којој на почетку спољне обраде није могуће прецизно утврдити норматив утрошка материјала, у одобрењу ће се назначити предложени (привремени) норматив, с тим да је ималац одобрења обавезан, прије првог поновног увоза компензирајућих производа, доставити надзорној царинској канцеларији стварни норматив утрошка материјала, а један примјерак и издаваоцу одобрења. На основу стварног норматива врши се обрачун увозних дажбина код пуштања компензирајућих производа у слободан промет.

(3) Омјер робе привремено извезене и уграђене у компензирајуће производе израчунава се у циљу:

- а) утврђивања износа увозних дажбина који треба одузети када настане царински дуг и
- б) примјене мјера трговинске политике.

(4) У случајевима када се сви компензирајући производи добијени у спољној обради не стављају истовремено у слободан промет, омјер привремено извезене робе уграђене у добијеним компензирајућим производима, у складу са чланом 316. Одлуке, израчунава се уз примјену квантитативне (количинске) методе или вриједносне методе или било којом другом методом која даје сличне резултате. У циљу ових обрачуна, компензирајући производи укључују обрађене производе или полупроизводе.

(5) Квантитативна метода (љествица) је начин израчунавања удјела привремено извезене робе у различитим компензирајућим производима, на основу количине такве робе. Ова метода примјењује се када:

- а) само једна врста компензирајућег производа настане радњама обраде; у том случају количина привремено извезене робе која се сматра да је присутна у количини компензирајућих производа за које је настао царински дуг израчунава се на начин да се укупна количина сваке врсте привремено извезене робе помножи са коефицијентом који се добије из односа количине компензирајућих производа за које је царински дуг настао и укупне количине компензирајућих производа,
- б) неколико врста компензирајућих производа настане радњама обраде и сви елементи привремено извезених роба се налазе у сваком од компензирајућих производа; у том случају количина привремено извезених роба за коју се сматра да је присутна у количини датог компензирајућег производа за који је настао царински дуг, пропорционална је:
 - 1) омјеру количине одређене врсте компензирајућег производа и укупне количине свих компензирајућих производа; и
 - 2) омјеру количине компензирајућих производа за коју је настао царински дуг и укупне количине тих производа исте врсте.

(6) При одлучивању да ли су испуњени услови за примјену квантитативне методе из става (5) овог члана, губици се не урачунавају. Без одступања од члана 436. Одлуке, губици значе удио привремено извезене робе који је уништен и изгубљен у току радњи обраде, нарочито испаравањем, сушењем, испуштањем у облику плина или цурењем. У спољној обради, секундарни компензирајући производи који чине отпатке, шкарт, талог, опилке и остатке сматрају се губицима.

(7) Вриједносна метода је начин израчунавања удјела привремено извезене робе у различитим компензирајућим производима, на основу вриједности добивених компензирајућих производа. Вриједносна метода се примјењује само ако се не може примијенити квантитативна метода. Количина привремено извезене робе за коју се сматра да је присутна у количини датог компензирајућег производа за који настаје царински дуг, пропорционална је:

- а) укупној вриједности дате одређене врсте компензирајућег производа као проценат у укупној вриједности свих компензирајућих производа; и
 - б) вриједности компензирајућих производа за које је настао царински дуг, као проценат у укупној вриједности компензирајућих производа те врсте.
- Вриједност сваког од ових компензирајућих производа која се треба користити за примјену вриједносне методе је тренутна ex-works (творничка) цијена у БиХ или тренутна продајна цијена у БиХ идентичних или сличних производа, под условом да на њих није утицао однос између купца и продавца.

(8) Када се вриједност не може утврдити у складу са ставом (7) овог члана, утврђује се било којом другом одговарајућом методом, која даје једнаке или одговарајуће резултате.

ГЛАВА III. ТОК ПОСТУПКА И ОБРАЧУН УВОЗНИХ ДАЖБИНА

Члан 16.

(Попуњавање царинске пријаве за улазак у и раздуживање спољне обраде)

(1) Царинска пријава за улазак робе у и раздуживање спољне обраде подноси се и попуњава у складу са прописима којима је регулисано питање подношења и попуњавања царинских пријава.

(2) Правилно попуњавање царинске пријаве из става (1) овог члана од значаја је за утврђивање царинског статуса робе, обрачуна царинског дуга, правилне примјене трговинских мјера, идентификације робе и друго.

Члан 17.

(Стављање робе у поступак спољне обраде)

(1) Роба се пријављује за поступак спољне обраде подношењем царинске пријаве ЕХ 2 (нпр., зависно од случаја, шифра поступка 2100, 2151, 2178) пријавној царинској канцеларији наведеној у одобрењу, у року важења одобрења. Ако су пријавна и надзорна царинска канцеларија различите канцеларије, у том случају пријавна царинска канцеларија је обавезана доставити надзорној царинској канцеларији копију царинске пријаве о привременом извозу робе на спољну обраду. У пољу 2 царинске пријаве ЕХ 2 уписује се ималац одобрења.

(2) Уз царинску пријаву из става (1) овог члана прилажу се документа прописана чланом 127. став 1. Одлуке (профактура или други документ о роби из којих требају бити видљиви сви елементи за обрачун увозних дажбина), пријава о претходном царински одобреном поступању или употреби ако постоји, нпр. код шифре поступка 2151) и евентуално друга документа потребна за провођење спољне обраде.

(3) Царинска пријава из става (1) овог члана подлијеже модулу селективитета, односно анализи ризика, у зависности које мјере и контроле пријавна царинска канцеларија сматра потребним у сваком конкретном случају, имајући у виду и мјере идентификације одређене одобрењем или друге евентуално потребне мјере ради идентификације робе и правилности провођења поступка.

Члан 18.

(Раздуживање спољне обраде поновним увозом и стављањем у слободан промет компензирајућих производа)

(1) Спољна обрада се раздужује поновним увозом компензирајућих производа или робе у непромијењеном стању (необрађена привремено извезена роба) уз истовремено стављање у слободан промет, тј. када је за компензирајуће производе или робу у непромијењеном стању прихваћена царинска пријава ИМ 6 за поновни увоз са истовременим стављањем у слободан промет, у року раздуживања одређеном у царинској пријави ЕХ 2 која се раздужује. Царинска пријава ЕХ 2 којом је роба пријављена за спољну обраду може се раздужити одједном или у више пута.

(2) Спољна обрада се раздужује или за количину привремено извезене робе која је, према прихваћеном нормативу производње, садржана у компензирајућим производима или за количину робе у непромијењеном стању пријављеној за поновни увоз по царинској пријави за раздуживање спољне обраде из става (1) овог члана.

(3) Пријава којом се раздужује спољна обрада подноси се отпусној царинској канцеларији наведеној у одобрењу. Ако су отпусна и надзорна царинска канцеларија различите канцеларије, у том случају отпусна царинска канцеларија је обавезна надзорној царинској канцеларији доставити копију царинске пријаве о раздуживању спољне обраде. Изузетно, надзорна царинска канцеларија може одобрити да се царинска пријава за улазак или раздуживање спољне обраде поднесе некој другој царинској канцеларији, осим оних које су наведене у одобрењу, при чему одређује начин на који ће она бити обавијештена.

(4) Царинска пријава којом се раздужује спољна обрада подлијеже модулу селективитета, односно анализи ризика, у зависности које мјере и контроле отпусна царинска канцеларија сматра потребним у сваком конкретном случају, имајући у виду и мјере идентификације

одређене одобрењем и друге евентуално потребне мјере ради идентификације робе и правилности провођења поступка.

(5) У случајевима када су компензирајући производи или роба у непромијењеном стању, након поновног увоза, а прије стављања у слободан промет, у року за раздуживање стављени у привремени смјештај, смјештени у царинско складиште или слободну зону, сматра се да спољна обрада није раздужена све до њиховог стављања у слободан промет по царинској пријави ИМ 6, у року раздуживања. У тим случајевима, у погледу попуњавања поља 37 царинске пријаве, почев од уласка робе у спољну обраду до раздуживања спољне обраде, сходно Прилогу 20. Одлуке (примјер за поље 37. Увозни/извозни поступци), постоје слиједеће радње и то: прва радња: привремени извоз на спољну обраду по ЕХ 2 пријави, шифра поступка 2100; друга радња: након поновног увоза смјештај у царинско складиште по ИМ 7 пријави, шифра поступка 7121; трећа радња: након царинског складиштења, стављање у слободан промет по ИМ 6 царинској пријави у року раздуживања, шифра поступка 6121 (не 6171). Уколико се у наведеном случају компензирајући производи, након привременог смјештаја, смјештају у царинско складиште или слободну зону стављају у слободан промет или неко друго царински одобрено поступање или употребу после истека рока за раздуживање спољне обраде, на исте се не могу примијенити правила о потпуном или дјелимичном ослобађању од плаћања увозних дажбина у оквиру спољне обраде, него уобичајена правила која се примјењују код стављања робе која није бх. роба у захтијевано царински одобрено поступање или употребу без претходног поступка.

(6) У случајевима из става (1) и става (5) овог члана, у зависности од случаја који је у питању, уз царинску пријаву прилажу се документа наведена у одредбама члана 125. до 128. Одлуке.

Члан 19. (Поступак за невраћену робу)

(1) Када се роба привремено извезена на спољну обраду, не врати у БиХ у року раздуживања спољне обраде, било у облику компензирајућих производа, било у непромијењеном стању, спољну обраду треба завршити коначним извозом, тј. робу треба трајно (редовно) извозно оцаринити.

(2) У случају из става (1) овог члана, носилац одобрења дужан је, код отпусне царинске канцеларије, у року раздуживања, поднијети царинску пријаву за поступак трајног извоза ЕХ 1 (шифра поступка 1021), уз коју треба приложити копију примјерка 3 царинске пријаве ЕХ 2 овјереног од излазне граничне канцеларије преко које је невраћена привремено извезена роба на спољну обраду иступила из царинског подручја БиХ. У пољу 44 ЕХ 1 пријаве уносе се подаци о одобрењу за спољну обраду.

(3) Након окончања поступка по царинској пријави из става (2) овог члана, отпусна царинска канцеларија, у свим примјерцима извозне царинске пријаве, у пољу Ц, као и у инспекцијком акту те пријаве, уноси забиљешку: "Трајни извоз невраћене робе са спољне обраде", након чега примјерак 3 извозне царинске пријаве ЕХ 1 враћа носиоцу одобрења, како би надлежним органима могао доказати да је роба трајно извезена. Сам примјерак 3 ЕХ 2 пријаве у овом случају не може служити у сврхе ослобађања од плаћања пореза на додатну вриједност за извоз, него само пријава ЕХ 1 заједно са потврдом о иступу робе на ЕХ 2 пријави. Примјерак 3 ЕХ 1 извозне царинске пријаве се не упућује на гранични прелаз ради овјере физичког иступа робе из БиХ, јер је роба већ у иностранству, него се сходно тој царинској пријави привремени извоз на спољну обраду преиначује у трајни (редовни) извоз. У тим случајевима, независно од датума ЕХ 1 изозне царинске пријаве, сматра се да је роба трајно извезена оног дана када је физички иступила из царинског подручја БиХ по претходној ЕХ 2 царинској пријави.

Члан 20.

(Царинска вриједност привремено извезене робе)

(1) Износ увозних дажбина за привремено извезену робу који треба да се одузме у складу са чланом 147. Закона и чланом 22. став (2) овог Упутства обрачунава се на основу количине и карактера (врсте) предметне робе на дан прихватања царинске пријаве за њено стављање у поступак спољне обраде и на основу других елемената за обрачун дажбина који се примјењују на ту робу на дан прихватања пријаве за стављање компензирајућих производа у слободан промет.

(2) Вриједност робе за привремени извоз је вриједност која се прихвати за ту робу приликом утврђивања царинске вриједности компензирајућих производа у складу са одредбом члана 29. став 1. тачка (б) (и) Закона или ако вриједност не може да се утврди на тај начин, онда разлика између царинске вриједности компензирајућих производа и трошкова обраде утврђених помоћу прихватљивих средстава.

(3) Код утврђивања вриједности робе за привремени извоз, у складу са једном од метода из члана 147. став 2. Закона, односно за израчунавање износа који треба да се одузме, одређени трошкови, у складу са чланом 387. Одлуке, не узимају се у обзир приликом обрачунавања тог износа, и то:

- 1) антидампинг и заштитне царине,
- 2) за секундарне компензирајуће производе који чине отпатке, шкарт, талог, опиљке и остатке сматра се да су укључени,
- 3) трошкови утовара, превоза и осигурања за робу за привремени извоз до мјеста гдје је радња обраде или посљедња таква радња извршена при утврђивању вриједности робе за привремени извоз која се узима у обзир приликом утврђивања царинске вриједности компензирајућих производа у складу са чланом 29. став 1. тачка (б) (и) Закона,
- 4) трошкови утовара, превоза и осигурања за робу за привремени извоз до мјеста гдје је радња обраде или посљедња таква радња извршена при утврђивању трошкове обраде, када се вриједност робе за привремени извоз не може одредити у складу са чланом 29. став 1. тачка (б) (и) Закона.

(4) Трошкови утовара, превоза и осигурања робе за привремени извоз од мјеста вршења радње обраде или мјеста посљедње радње обраде до мјеста уласка у царинско подручје БиХ, укључују се у трошкове обраде.

(5) Трошкови утовара, превоза и осигурања укључују:

- 1) провизије и посредничке провизије, изузев провизија при куповини,
- 2) трошкове контејнера који не чине интегралну цјелину са робом за привремени извоз,
- 3) трошкови паковања, укључујући рад и материјале,
- 4) манипулативне трошкове у вези са превозом робе.

(6) Када је, прије стављања у спољну обраду, роба за привремени извоз била стављена у слободан промет по сниженој стопи на основу њене крајње употребе, а онолико дуго колико услови за одобравање снижене стопе настављају да се примјењују, износ који треба да се одузме је износ увозних дажбина који је стварно наплаћен приликом стављања робе у слободан промет.

Члан 21.

(Царинска вриједност компензирајућих производа)

Царинска вриједност компензирајућих производа укључује стварно плаћену или плативу цијену за компензирајуће производе коју чини:

- а) вриједност привремено извезене робе,

- б) вриједност услуге спољне обраде,
- ц) вриједност доданог материјала у иностранству,
- д) остали трошкови и издаци ако нису обухваћени у вриједности из рачуна:
 - 1) сразмјеран дио вриједности привремено извезене робе, уграђене или употријебљене у производњи компензирајућих производа, које је наручилац спољне обраде испоручио страниј особи без наплате или по сниженој цијени,
 - 2) провизије и накнада посредовања, осим куповне провизије,
 - 3) трошкови амбалаже која се за царинске сврхе сматра цјелином заједно са односном робом,
 - 4) трошкови паковања, било за рад или материјале,
 - 5) трошкови превоза и осигурања и трошкови утовара и руковања који су повезани са превозом робе до мјеста уласка у царинско подручје БиХ (утовар, претовар и др.),
 - 6) сразмјеран дио вриједности материјала, саставних дијелова и сличне робе, купљене у иностранству, коју је наручилац спољне обраде испоручио страниј особи без наплате или по сниженој цијени,
 - 7) накнаде за ауторска права и лиценце у вези са робом чија се вриједност утврђује, а које наручилац посла мора да плати, директно или индиректно, као услов продаје робе чија се вриједност утврђује, у мјери у којој такве накнаде за ауторска права и лиценце нису укључене у стварно плаћену или плативу цијену и др.

Члан 22.

(Утврђивање потпуног или дјелимичног ослобађање од плаћања увозних дажбина)

(1) Потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина, прописано чланом 147. Закона, одобрава се само када се компензирајући производи пријављују за стављање у слободан промет у име или за рачун имаоца одобрења или другог лица које је регистровано у БиХ, под условом да то лице има сагласност имаоца одобрења, те да су испуњени прописани услови и обавезе везане за провођење спољне обраде.

(2) Потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина, у складу са чланом 147. став 1. и 2. Закона, одређује се тако што се од износа увозних дажбина које се примјењују на компензирајуће производе који се стављају у слободан промет одузима износ увозних дажбина који би се примјењивао истог дана на робу за привремени извоз кад би се увозила у царинско подручје БиХ из земље у којој је прошла процес обраде или посљедњи процес обраде.

(3) Код дјелимичног ослобађања од плаћања увозних дажбина, износ увозних дажбина представља позитивна разлика између износа увозних дажбина за компензирајуће производе и износа увозних дажбина за привремено извезену робу. Ако је износ увозних дажбина за привремено извезену робу већи од износа увозних дажбина за компензирајуће производе, тј. уколико је разлика негативна, ради се о потпуном ослобађању од плаћања увозних дажбина.

(4) Обрачун увозних дажбина и других индиректних пореза (у даљем тексту: царински дуг) врши се на обрасцу из Прилога 2. овог Упутства. Обрачун се саставља у два примјерка и саставни је дио царинске пријаве. Један примјерак обрачуна, након његове контроле, отпусна царинска канцеларија враћа носиоцу одобрења уз његов примјерак царинске пријаве по којој су компензирајући производи стављени у слободан промет, а други примјерак задржава уз царинску пријаву. Укупно обрачунати износ царинског дуга за плаћање (разлика обрачунатих увозних дажбина, порез на додату вриједност и евентуално други индиректни порези) мора бити уписан у поље 47 царинске пријаве, што се, у обради царинске пријаве путем информационог ситема, постиже правилним попуњавањем одређених других поља царинске пријаве на начин како је то прописано прописима о попуњавању царинске пријаве.

(5) У складу са чланом 149. став 2. Закона и чланом 388. и 389. Одлуке, дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина гдје се трошкови обраде узимају као основица за обрачун увозних дажбина, може се одобрити ако то носилац одобрења затражи и испуњени су

услови из члана 389. Одлуке. У трошкове обраде урачунавају се сва плаћања (у новцу, роби или услугама) које обавља или треба обавити носилац одобрења у корист лица које обавља обраду, или посредна или непосредна плаћања као услов за обављање обраде привремено извезене робе (у обзир се узимају сви трошкови и издаци у складу са чланом 29. Закона) и ако су ти трошкови једино плаћање корисника одобрења, те на њих не утиче било какав облик повезаности носиоца одобрења и лица које је обавило процес обраде.

(6) У случају када се роба привремено извезена на спољну обраду враћа у царинско подручје БиХ у стању у каквом је била извезена (у непромијењеном стању), на захтјев имаоца одобрења, одобрава се ослобађање од плаћања увозних дажбина само ако су испуњени услови прописани одредбама члана 177. и 178. Закона, у ком случају се рок из члана 177. Закона рачуна од дана када је привремено извезена роба иступила из царинског подручја БиХ по ЕХ 2 царинској пријави. Провођење поступка се одвија у складу са прописима који се односе на примјену одредаба члана 177. и 178. Закона.

Примјери обрачуна увозних дажбина

Први примјер - дјелимично ослобађање

а) Компензирајући производ: пластични зупчаници

Земља обраде: САД

Царинска стопа: 5%

Нето тежина: 400 kg

Вриједност на дан пуштања у слободан промет: 22.500 КМ

б) Привремено извезена роба: ПВЦ гранулат

Царинска стопа на дан пуштања у слободан промет: 5%

Нето тежина: 1.000 kg

Норматив утрошка у одобрењу: потребно 125 kg привремено извезене робе за производњу 100 kg компензирајућег производа

Вриједност на дан пуштања у слободна промет: 6,00 КМ/kg.

ц) Увозне дажбине

- Увозне дажбине на компензирајуће производе: $22.500,00 \text{ КМ} \times 5\% = 1.125,00 \text{ КМ}$

- Увозне дажбине на привремено извезену робу:

- Количина која се обрачунава: $\frac{400 \times 125}{100} = 500 \text{ kg}$

- Вриједност те количине: $500,00 \times 6 = 3.000,00 \text{ КМ}$

- Обрачун увозних дажбина: $3.000,00 \text{ КМ} \times 5\% = 150,00 \text{ КМ}$

Увозне дажбине које треба платити: $1.125,00 \text{ КМ} - 150,00 \text{ КМ} = 975,00 \text{ КМ} +$ порез на додатну вриједност

Други примјер - потпуно ослобађање

а) Компензирајући производ: платнене путне торбе

Земља обраде: Мађарска

Царинска стопа: 5%

Број: 4.000 комада

Вриједност на дан пуштања у слободан промет: 60.000 КМ

б) Привремено извезена роба:

Пластифицирано платно:

Царинска стопа на дан пуштања у слободан промет: 10%

Количина уграђена у 4.000 путничких торби: 5.000 метара

Вриједност на дан пуштања у слободан промет: 35.000 КМ

Етикете са марком и адресом ПВЦ произвођача:
Царинска стопа на дан пуштања у слободан промет: 15%
Количина уграђена у 4.000 путничких торби: 4.000 комада
Вриједност на дан пуштања у слободан промет: 2.000 КМ

ц) Увозне дажбине:

Увозне дажбине на компензирајуће производе: $60.000,00 \text{ КМ} \times 5\% = 3.000,00 \text{ КМ}$

Увозне дажбине на привремено извезену робу:

- на платно: $35.000,00 \text{ КМ} \times 10\% = 3.500,00 \text{ КМ}$

- на етикете: $2.000,00 \text{ КМ} \times 15\% = \underline{300,00 \text{ КМ}}$

Увозне дажбине које треба одузети: $3.500,00 \text{ КМ} + 300,00 \text{ КМ} = 3.800,00 \text{ КМ}$

Увозне дажбине које треба платити: $3.000,00 \text{ КМ} - 3.800,00 \text{ КМ} =$ разлика негативна
(потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина) + порез на додатну вриједност

Члан 23.

(Обрачун царинског дуга у другим ситуацијама)

(1) Ако би привремено извезена роба код пуштања у слободан промет испуњавала услове за примјену смањене или нулте царинске стопе на основу њене крајње употребе, та стопа се, у складу са чланом 147. став 3. Закона, узима у обзир под условом да је роба прошла поступке који су у складу са таквом крајњом употребом у земљи гдје је извршен поступак обраде или задњи такав поступак.

(2) У складу са чланом 147. став 4. Закона, када компензирајући производи испуњавају услове за преференцијалну тарифну мјеру у смислу члана 17. став 4. тачка (ц) Закона, а та мјера постоји за робу која потпада под исту тарифну ознаку као и роба која се привремено извози, стопа увозне дажбине која се треба узети у обзир приликом утврђивања износа који се одузима у складу са чланом 22. став (3) овог Упутства је она стопа која би се примјењивала када би привремено извезена роба испуњавала услове под којима се може примијенити та преференцијална мјера.

(3) Члан 147. Закона не одступа од примјене прописа који су усвојени или треба да се усвоје у контексту трговине између БиХ и других земаља, а којима се предвиђа ослобађање од плаћања увозних дажбина за одређене компензирајуће производе.

Примјер обрачуна увозних дажбина према ставу 2. овог члана - уз примјену преференцијалне тарифе мјере

а) Компензирајући производ: чоколадна паста са какаом у паковању од по више од 1 kg

Земља обраде: Аустрија

Чоколадна паста је увезена са документом ЕУР 1 - поријекло ЕУ

Преференцијална царинска стопа: 5%

Количина: 7.000 kg

Вриједност на дан пуштања у слободан промет: 35.000, 00 КМ

б) Привремено извезени производ: какао прах

Царинска стопа (редовна): 10%

Преференцијална царинска стопа: 5%

Количина какао праха коју садржи паста: 1.400 kg

Вриједност на дан пуштања у слободан промет: 7.500,00 КМ

ц) Увозне дажбине:

- Увозне дажбине на компензирајући производ: $35.000,00 \text{ КМ} \times 5\% = 1.750,00 \text{ КМ}$

- Увозне дажбине на привремено извезену робу: $7.500,00 \text{ КМ} \times 5\% = 375,00 \text{ КМ}$

- Увозне дажбине које треба платити: $1.750,00 \text{ KM} - 375,00 \text{ KM} = 1.375,00 \text{ KM}$ + порез на додатну вриједност

Н а п о м е н а:

Када се за компензирајуће производе за обрачун увозних дажбина користи преференцијална тарифа мјера, тада се дажбине које треба одузети за привремено извезену робу такође обрачунавају по преференцијалној тарифној стопи уколико су испуњени дати услови.

ГЛАВА IV. ПОПРАВАК РОБЕ У ОКВИРУ СПОЉНЕ ОБРАДЕ

ОДЈЕЉАК I. ПОПРАВАК РОБЕ

Члан 24.

(Спољна обрада у сврху поправке робе)

(1) Спољна обрада може се одобрити ради поправке привремено извезене робе која се, након обављене поправке, поновно увози у БиХ. Спољна обрада у сврху поправке робе може се одобрити само ако је роба која се привремено извози подобна за поправак, односно ако се утврди да је могуће извршити поправак робе која се привремено извози. Ради наведеног, царинска канцеларија из члана 5. става (2) овог Упутства је дужна, из докумената приложених уз царинску пријаву ЕХ 2, провјерити да ли је могућ поправак робе која је декларисана за привремени извоз ради поправке. Из преписки корисника спољне обраде и стране особе која ће обављати поправак (уговор, понуде, обавијести и сл.) мора бити видљиво да је могуће поправити робу која је предмет спољне обраде, у које сврхе, царинска канцеларија може затражити и додатне доказе. Царинска канцеларија неће одобрити спољну обраду уколико утврди да се спољна обрада захтијева у сврху побољшања техничких особина робе.

(2) Одобрење за спољну обраду ради поправке може се односити на поправак робе:

- а) привремено извезене, која ће бити поновно увезена,
- б) у стандардном систему размјене, када се увози замјенски производ у замјену за извезену робу,
- ц) у стандардном систему размјене, уз претходни увоз замјенског производа.

(3) Привремено извезена роба за коју је одобрена спољна обрада ради поправке, независно од тога да ли се поправак обавља у стандардном систему размјене или не, може бити пуштена у слободан промет уз потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина, зависно од тога да ли је поправак обављен са или без плаћања.

Члан 25.

(Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина код поправке робе)

(1) Према одредбама члана 148. Закона, када је сврха спољне обраде поправак робе за привремени извоз, роба се након поправке може ставити у слободан промет уз потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина ако:

- а) је роба поправљена бесплатно, било због уговорене или прописане обавезе која произилази из гаранције или због грешке у производњи и
- б) у вријеме кад је предметна роба првобитно стављена у слободан промет грешка није узета у обзир код утврђивања царинске вриједности.

(2) У сврху доказивања испуњености услова из става (1) овог члана, при поновном увозу и стављању у слободан промет робе која је била предметом поправке, корисник одобрења дужан је приложити слиједеће документе:

- а) исправу о гарантном року, изјаву или другу исправу на темељу које се може утврдити да се ради о бесплатној поправци у гарантном року,
- б) царинску пријаву и документацију приложену уз исту која се односи на првобитно стављање робе у слободан промет, ради провјере да ли је у вријеме стављања у слободан промет грешка узета у обзир или не код утврђивања царинске вриједности.

(3) Потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина не примјењује се у случајевима када је грешка утврђена (позната) у моменту када је роба која је у питању била први пут стављена у слободан промет и узета у обзир код утврђивања царинске вриједности.

(4) У случају из става (1) овог члана, у царинској пријави ИМ 6 за пуштање у слободан промет, поље 24 попуњава се са шифром 53, а у пољу 31 треба да стоји назнака: "Бесплатна поправка - потпуно ослобађање".

Члан 26.

(Дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина код поправке робе)

(1) У складу са чланом 149. став 1. Закона, дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина гдје се код поправке робе трошкови производње (поправка) узимају као основица за обрачун увозних дажбина, може се одобрити:

- а) за робу чији је поправак обављен уз накнаду и
- б) када је поправак обављен бесплатно, али нису испуњени услови из члана 25. став (1) овог Упутства.

(2) Дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина из става (1) овог члана одобрава се утврђивањем износа дажбина који се примјењује на основу елемената за обрачун дажбина за компензирајуће производе (производ извезен на поправку) на дан прихватања пријаве за стављање у слободан промет тих производа, те узимањем у обзир износа који је једнак трошковима производње. У трошкове производње урачунавају се сва плаћања (у новцу, роби или услугама) које обавља или треба обавити носилац одобрења у корист лица које обавља обраду, или посредна или непосредна плаћања као услов за обављање обраде привремено извезене робе (у обзир се узимају сви трошкови и издаци у складу са чланом 29. Закона) и ако су ти трошкови једино плаћање корисника одобрења, те на њих не утиче било какав облик повезаности носиоца одобрења и лица које је обавило поправак.

(3) У случају из става (1) овог члана, у царинској пријави ИМ 6 за пуштање у слободан промет, поље 24 попуњава се са шифром 52, а у пољу 31 треба да стоји назнака: "Поправак уз накнаду".

Члан 27.

(Поправак робе некомерцијалног карактера)

(1) Поправак робе некомерцијалног карактера подразумијева поправак на роби, укључујући враћање робе у првобитно стање, а који поправак се обавља повремено и односи се искључиво на робу која је намијењена личним потребама подносиоца захтјева и његове породице и која, обзиром на врсту и количину, нема комерцијални карактер.

(2) На поправак робе некомерцијалног карактера одговарајуће примјењују се одредбе члана 5. и члана 24. до 26. овог Упутства.

ОДЈЕЉАК II. ПОПРАВАК РОБЕ ПРЕМА СТАНДАРДНОМ СИСТЕМУ РАЗМЈЕНЕ У СПОЉНОЈ ОБРАДИ

Члан 28.

(Стандардни систем размјене без претходног увоза)

(1) Стандардни систем размјене може се одобрити само у случајевима када се поступак спољне обраде односи на поправак робе. Примјена овог система (нпр. када страни испоручилац одлучи да робу трајно задржи зато што није у стању да отклони грешке или зато што то није исплативо) допушта да се, умјесто компензирајућег производа, увезе други увозни производ (у даљем тексту: замјенски производ). Замјенски производ мора испуњавати услове из члана 151. Закона. Код стандардног система размјене привремено извезену бх. робу надомјешта, односно замјењује замјенски производ и привремено извезена роба се не враћа у БиХ, а нити се замјенски производ враћа у иностранство.

(2) Царинска канцеларија из члана 5. став (2) овог Упутства претходно провјерава да ли су испуњени услови за примјену стандардног система размјене. Подносилац царинске пријаве за коришћење овог система царинској канцеларији мора доказати да размјена није уговорена ради побољшања техничких карактеристика робе, у коју сврху, царински орган може провјерити уговоре, рачуне и друге припадајуће исправе у вези са поправком, при чему посебно треба обратити пажњу на услове предвиђене у тим уговорима или рачунима, посебно услове плаћања. Из поднесених исправа (уговор, предрачун, кореспонденција између странака и др.) мора јасно произлазити да ће поправак бити обављен на начин да ће бити испоручен замјенски производ који испуњава све прописане услове.

Члан 29.

(Стандардни систем размјене уз претходни увоз)

(1) Царински канцеларија из члана 5. став (2) овог Упутства може одобрити да се, под одређеним условима, замјенски производ увезе прије привременог извоза робе, у ком случају се ради се о претходном увозу замјенског производа. Корисник овог система размјене мора положити обезбјеђење за намирење евентуалног царинског дуга за замјенски производ, који би могао настати уколико бх. роба за привремени извоз не буде извезена у року из става (2) овог члана.

(2) Код система размјене уз претходни увоз замјенског производа, бх. роба се мора привремено извести у року два мјесеца од дана прихватања царинске пријаве за пуштање замјенског производа у слободан промет (и не враћа се у БиХ, јер је умјесто ње увезен замјенски производ), а корисник овог система размјене царинској канцеларији мора пружити доказ о физичком иступу бх. робе из царинског подручја БиХ. Изузетно, на основу благовременог захтјева корисника одобрења и када то оправдавају околности конкретног случаја, царинска канцеларија може продужити рок за одређено раздобље, најдуже за два мјесеца.

Члан 30.

(Потпуно или дјелимично ослобађање од увозних дажбина код стандардног система размјене без претходног увоза)

(1) Према члану 150. Закона, одредбе Закона које се примјењују на компензирајуће производе у спољној обради примјењују се и на замјенске производе. Сходно томе, у примјени стандардног система размјене, потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина утврђује се, у зависности од ситуације, сходно одредбама члана 147. или 148. Закона, односно одредбама члана 22. и 23. или члана 25. овог Упутства.

(2) У примјени стандарног система размјене без претходног увоза, поступак се може провести и тако да се истовремено обави привремени извоз бх. робе на поправак и увоз замјенског производа, при чему се царинској канцеларији подноси царинска пријава по којој се бх. роба привремено извози (ЕХ 2, у пољу 37 шифра поступка 2100) и царинска пријава за пуштање замјенског производа у слободан промет (ИМ 6, шифра поступка 6121, а у пољу 24 - поврат робе након поправке (шифра 52), те се поступа на идентичан начин као када је бх. роба раније привремено извезена, а накнадно се увози замјенски производ. У пољу 31 ЕХ 2 и ИМ 6 царинске пријаве треба уписати назнанку: "Стандардни систем размјене без претходног увоза".

(3) Царинска канцеларија утврђује елементе за обрачун царинског дуга, те потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина. Потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина, утврђује се сходно члану 147. Закона, односно члану 22. и 23. овог Упутства, тако да се од износа увозних дажбина обрачунатих за замјенски производ који се пушта у слободан промет одузме износ увозних дажбина који би се обрачунао истог дана за привремено извезену робу, када би се она увозила у БиХ из земље у којој је била предмет производних радњи или земље у којој је била посљедња радња. Износ који треба да се одузме утврђује се на основу елемената за обрачун дажбина који се примјењују на робу за привремени извоз у тренутку прихватања царинске пријаве по којој је та роба стављена у поступак спољне производње.

(4) Обрачун царинског дуга врши се на обрасцу из Прилога 3. овог Упутства и саставни је дио царинске пријаве ИМ 6. Обрачун се саставља у два примјерка, од којих један примјерак, након његове контроле, царинска канцеларија враћа кориснику система размјене без претходног увоза, а други примјерак задржава уз царинску пријаву. Укупно обрачунати износ царинског дуга за плаћање (разлика обрачунатих увозних дажбина и други индиректни порези) уписује се у поље 47 царинске пријаве, што се, у обради царинске пријаве путем информационог система, постиже правилним попуњавањем одређених других поља пријаве на начин како је то прописано прописима о попуњавању царинске пријаве.

(5) Ако се замјенски производ даје без накнаде било због уговорене или законске обавезе која произилази из гаранције или због грешке у производњи, потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина утврђује се у складу са чланом 148. Закона, односно чланом 25. овог Упутства. У пољу 31 ЕХ 2 и ИМ 6 царинске пријаве треба уписати назнанку: "Стандардни систем размјене без претходног увоза", а у пољу 24 шифру 53.

(6) Након окончања поступка по царинској пријави ИМ 6, царинска канцеларија дужна је у пољу Ц ЕХ 2 царинске пријаве коју је задржала у службеној евиденцији и у њеном инспекцијом акту унијети број и датум ИМ 6 царинске пријаве (нпр. ИМ 6 21/05.11.2008).

Члан 31.

(Потпуно или дјелимично ослобађање од увозних дажбина код стандардног система размјене уз претходни увоз)

(1) Ако се примјењује стандардни систем размјене уз претходни увоз замјенског производа, надлежној царинској канцеларији корисник овог система подноси ИМ 6 царинску пријаву за пуштање замјенског производа у слободан промет (у ИМ 6 пријави у пољу 37 шифра поступка 6121, а у пољу 24 шифра 52 или 53, зависно од ситуације).

(2) У тренутку пуштања замјенског производа у слободан промет, царинска канцеларија, по ИМ 6 царинској пријави утврђује елементе за обрачун царинског дуга на обрасцу из Прилога 3. овог Упутства, те потпуно или дјелимично ослобађање од плаћања увозних дажбина, при чему поступа у складу са чланом 30. став (3) и (4) овог Упутства. Код овог система стандардне размјене настаје обавеза плаћања износа царинског дуга обрачунатог за плаћање по ИМ 6 царинској пријави (поље 47), док је за разлику царинског који би могао настати у случају да се не испуни обавеза привременог извоза бх. робе (јер у том случају царински дуг треба обрачунати на замјенски производ као да се редовно увози) корисник поступка дужан положити

обезбјеђење. Ради праћења извршења обавезе привременог извоза бх. робе у одобреном року из члана 29. став (2) овог Упутства, ИМ 6 царинска пријава се упућује на плави пут селективитета, као и у случају из става (3) овог члана.

(3) Ако се замјенски производ даје без накнаде било због уговорене или законске обавезе која произилази из гаранције или због грешке у производњи, тада се, према члану 150. Закона, потпуно ослобађање од плаћања увозних дажбина утврђује у складу са чланом 148. Закона, односно чланом 25. овог Упутства.

(4) Уколико је испуњена преузета обавеза извоза бх. робе од стране корисника поступка, тј. када је привремени извоз бх. робе извршен (ЕХ 2 пријава, шифра поступка 2100) у року од два мјесеца, односно у продуженом року који је царински канцеларија одобрио на основу благовременог и оправданог захтјева (уз предочење доказа о физичком иступу бх. робе из царинског подручја, овјерен примјерак 3 ЕХ 2 пријаве) и подаци о роби за привремени извоз пријављени у ЕХ 2 пријави се не разликују од података који су за исту робу узети у обзир при утврђивању потпуног или дјелимичног ослобађања од плаћања увозних дажбина по ИМ 6 царинској пријави, царински канцеларија ће ослободити положено обезбјеђење, а ИМ 6 царинску пријаву са плавог пута селективитета упутити у коначан статус. При томе ће, у пољу Ц ИМ 6 царинске пријаве (ручно) и у њеном инспекцијском акту унијети податке о броју и датуму ЕХ 2 царинске пријаве (нпр. ЕХ 2 56/20.11.2008).

(5) У пољу 31 ИМ 6 и ЕХ 2 царинске пријаве треба уписати назанку: "Стандардни систем размјене уз претходни увоз".

Члан 32.

(Обрачун царинског дуга на замјенски производ када није извезена бх. роба)

(1) У случајевима у којима корисник стандардног система размјене уз претходни увоз замјенског производа не испуни преузету обавезу и бх. робу не извезе у року од два мјесеца, односно у дужем одобреном року, настаје царински дуг пуштањем замјенског производа у слободан промет у складу са чланом 193. Закона. У том случају царинска канцеларија ће, на новом обрасцу из Прилога 3. овог Упутства, за замјенски производ стављен у слободан промет по ИМ 6 царинској пријави (члан 31. став (1) и (2) овог Упутства) утврдити цјелокупан износ царинског дуга за плаћање на основу елемената за обрачун утврђених за замјенски производ у ИМ 6 царинској пријави, те сходно томе модификовати царинску пријаву ИМ 6 и упутити је у коначан статус, а положено обезбјеђење се не ослобођа док се у цијелости не изврши плаћање царинског дуга утврђеног по наведеној царинској пријави.

ГЛАВА V. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРИЈЕДНОСТ И АКЦИЗА

Члан 33.

(Порез на додату вриједност у спољној обради)

(1) При поновном увозу и пуштању у слободан промет компензирајућих производа насталих у спољној обради, заједно са обрачуном и наплатом увозних дажбина обрачунава се и наплаћује порез на додату вриједност. Пореска обавеза, према прописима о порезу на додату вриједност, настаје даном настанка обавезе плаћања царинског дуга код увоза добара, ако те обавезе нема, у моменту када би настала обавеза плаћања тог дуга, а то је код спољне обраде у тренутку прихватања царинске пријаве ИМ 6 за пуштање компензирајућих производа у слободан промет.

(2) Према члану 21. став 5. Закона о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 9/05 и 35/05), код увоза робе која је привремено извезена ради поправке, прераде,

дораде или друге обраде изван БиХ, основицу за обрачун пореза на додату вриједност чини вриједност те поправке, прераде, дораде или друге обраде, увећана у складу са чланом 21. став 2. наведеног закона.

(3) Код пуштања у слободан промет замјенског производа по систему стандардне размјене, било без или уз претходни увоз замјенског производа, плаћању пореза на додату вриједност подлијеже замјенски производ, а пореску основицу чини царинска вриједност замјенског производа, увећана у складу са чланом 21. став 2. Закона о порезу на додату вриједност.

(4) Роба чији је поправак у оквиру спољне обраде, укључујући и стандардни систем размјене, обављен без плаћања у гарантном року и испуњава услове из члана 25. став (1) овог Упутства не подлијеже плаћању пореза на додану вриједност. У случају из члана 26. став (1) тачка б) овог Упутства настаје обавеза плаћања пореза на додату вриједност.

Члан 34. (Акциза у спољној обради)

(1) Код опорезивања акцизом компензирајућих производа добијених у спољној обради наплата акцизе врши се у року за плаћање царине и других увозних дажбина.

(2) Акциза на компензирајуће производе добивене у спољној обради који подлијежу опорезивању акцизом, се обрачунава и наплаћује по царинској пријави за пуштање тих производа у слободан промет након спољне обраде (ИМ б). Износ акцизе обрачунава се према одредбама прописа о акцизама.

(3) Ако су акцизни компензирајући производи добијени у спољној обради од привремено извезене бх. акцизне робе, тада износ акцизе за плаћање, у складу са чланом 11. Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 18/05 и 45/05), представља позитивна разлика између износа акцизе на компензирајуће производе и износа акцизе на количину привремено извезене акцизне робе утрошене у производњи количине компензирајућих производа који се пуштају у слободан промет. Ако је разлика негативна, не настаје ни обавеза плаћања акцизе.

ГЛАВА VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35. (Употреба одобрења и рјешавање захтјева)

(1) Одобрења за спољну обраду издата до дана почетка примјене овог Упутства примјењују се до истека рока њиховог важења и под условима одобреним тим одобрењима, осим ако не постоје друге сметње за њихово коришћење.

(2) Измјене и допуне одобрења за спољну обраду издатих до ступања на снагу овог Упутства могу се тражити најкасније у року од два мјесеца од дана ступања на снагу овог Упутства.

(3) Захтјеве за издавање одобрења за спољну обраду за примљене, а неријешене до ступања на снагу овог Упутства, рјешаваће царински орган из члана 4. став (1) овог Упутства, у складу са одредбама овог Упутства.

(4) Захтјеве за измјене или допуне одобрења за спољну обраду за примљене, а неријешене до ступања на снагу овог Упутства, као и захтјеве за измјене или допуне одобрења за спољну обраду поднијете у року из става (2) овог члана, рјешаваће орган из члана 4. став (1) овог упутства, у складу са одредбама овог Упутства.

Члан 36.
(Престанак важења ранијих прописа)

Даном ступања на снагу овог Упутства престају да важе ранија акта којима су регулисана питања која су предмет овог Упутства.

Члан 37.
(Саставни дио упутства)

Саставни дио овог Упутства чине Прилог 1. из члана 5. став (3), Прилог 2. из члана 22. став (4) и Прилог 3. из члана 30. став (4) овог Упутства.

Члан 38.
(Ступање на снагу)

Ово Упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број:01- 02-2 566/09
Датум: 12.02.2009. године

ДИРЕКТОР
Кемал Чаушевић

Прилог 1.

СПОЉНА ОБРАДА - поправка робе*				
1. Царинска канцеларија		2. Законски основ: члан 300. став 3. тачка д) и 302. став 3. Одлуке о provedбеним прописима Закона о царинској политици БиХ		
3. Подносилац захтјева (декларант): (име/назив, адреса, И.Б. или ЈМБ ако је у питању поправка некомерцијалне робе)				
4. Врста поправке (поправка у гарантном року или поправка уз плаћање - изван гарантног рока)				
5. Карактер поправке				
6. Истовјетност робе (опис робе и друга средства за њену идентификацију)				
7. Привремено извезена роба на поправку				
Ред.број	Трговачки назив робе	Тарифна ознака робе	Количина	Вриједност у КМ
8. Предложени рок за раздуживање спољне обраде (у мјесецима)				
9. Изјава подносиоца захтјева (декларанта): Декларант у потпису се обавезује, да ће робу наведену у горњем попису у тачки 7., закључно са редним бројем, поновно увести у року од Ако у изузетним случајевима роба остане изван царинског подручја БиХ, декларант се обавезује да ће код царинске канцеларије из тачке 1. овог обрасца регулисати ситуацију у вези са невраћеном робом.				
10. Мјесто и датум:		Печат декларанта:	Потпис одговорне особе декларанта:	
11. Овјера од царинске канцеларије				
Број и датум ЕХ 2 царинске пријаве:				
Одобрени рок за раздуживање (у мјесецима):				
Датум:		М.П.	Потпис и сл.шифра службеника:	

*Члан 5. став (3). Упутства о царинском поступку спољне обраде (овај образац подноси се ако је неопходан)

Прилог 2.

СПОЉНА ОБРАДА - обрачун царинског дуга					
1. Царинска канцеларија			2. Број и датум одобрења		
3. Носилац одобрења					
4. Компензирајући производи			5. Број и датум царинске пријаве за компензирајуће производе		

Ред. бр.	Трговачки назив робе	Тарифна ознака	Вриједност	Стопа увозне дажбине	Износ увозне дажбине
----------	----------------------	----------------	------------	----------------------	----------------------

6. Укупно обрачунате увозне дажбине на компензирајуће производе, у КМ: _____					
7. Привремено извезена роба			8. Број и датум царинске пријаве за привремено извезену робу:		

Ред. бр.	Трговачки назив робе	Тарифна ознака	Вриједност	Стопа увозне дажбине	Износ увозне дажбине
----------	----------------------	----------------	------------	----------------------	----------------------

9. Укупно обрачунате увозне дажбине на привремено извезену робу, у КМ: _____					
10. Обрачун царинског дуга					
Разлика обрачунатих увозних дажбина (6-9)*: _____					
Порез на додатну вриједност: _____					
Акциза** _____					
Укупно обрачунати износ за плаћање***: _____					
11. Овјера царинске канцеларије			Потпис и сл. шифра царинског службеника		
Мјесто и датум			_____		
_____			М.П.	_____	

* Члан 147. Закон о царинској политици БиХ и члан 22. или 23. Упутства о царинском поступку спољне обраде

** Члан 34. Упутства о царинском поступку спољне обраде

*** Обрачунати износ се уписује у поље 47 ИМ 6 царинске пријаве

Прилог 3.

СПОЉНА ОБРАДА - обрачун царинског дуга код стандардног система размјене без претходног увоза/уз претходни увоз*	
1. Царинска канцеларија	2. Број и датум одобрења
3. Носилац одобрења	
4. Замјенски производи	5. Број и датум царинске пријаве за замјенске производе

Ред. бр.	Трговачки назив робе	Тарифна ознака	Вриједност	Стопа увозне дажбине	Износ увозне дажбине
----------	----------------------	----------------	------------	----------------------	----------------------

6. Укупно обрачунате увозне дажбине на замјенске производе, у КМ: _____	
7. Привремено извезена роба	8. Број и датум царинске пријаве за привремено извезену робу:

Ред. бр.	Трговачки назив робе	Тарифна ознака	Вриједност	Стопа увозне дажбине	Износ увозне дажбине
----------	----------------------	----------------	------------	----------------------	----------------------

9. Укупно обрачунате увозне дажбине на бх. извезену робу, у КМ: _____	
---	--

10. Обрачун царинског дуга	
Увозне дажбине на компензирајуће производе**:	_____
Разлика обрачунатих увозних дажбина (6-9)***:	_____
Порез на додату вриједност:	_____
Укупно обрачунати износ за плаћање****:	_____

11. Овјера царинске канцеларије	
Мјесто и датум	Потпис и сл. шифра царинског службеника
_____	_____
М.П.	

* Непотребно прецртати (зависно који систем стандардне размјене је у питању)
 ** Члан 147. Закон о царинској политици БиХ и члан 30. Упутства о царинском поступку спољне обраде
 *** Члан 32. Упутства о царинском поступку спољне обраде
 **** Обрачунати износ се уписује у поље 47 ИМ 6 царинске пријаве